



Durdona GAFFOROVA,
University of Business and Science o'qituvchisi
Gulhoyo G'ULOMJONOVA,
University of Business and Science o'qituvchisi

F.f.d., dotsent S.Zokirova taqrizi asosida

TEACHING ENGLISH LANGUAGE WITH RATIONAL TECHNOLOGIES IN PRIMARY SCHOOL AND ROLE OF DIGITAL TOOLS

Аннотация

This article presents a study on the effectiveness and role of using rational technologies in teaching the English language in primary schools. The research findings highlight the impact of digital tools in enhancing students' motivation and making the learning process engaging and dynamic. The study emphasizes the promotion of collaboration among students, the utilization of language in practical contexts, and the opportunities for students' growth. The article showcases the significance and effectiveness of technology-integrated language learning at the initial stage of education.

Key words: Primary school, English language learning, rational technologies, motivation, digital tools, effectiveness.

ОБУЧЕНИЕ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ РАЦИОНАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ И РОЛИ ЦИФРОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ

Аннотация

В данной статье представлено исследование эффективности использования рациональных технологий при обучении английскому языку в начальной школе. Результаты исследования подчеркивают значимость цифровых инструментов в повышении мотивации учащихся и создании интересной и динамичной образовательной среды. Особое внимание уделяется поощрению сотрудничества среди учащихся, практическому использованию языка и созданию возможностей для развития учащихся. Статья демонстрирует важность и эффективность интеграции технологий в обучение языку на начальном этапе образования.

Ключевые слова: начальная школа, обучение английскому языку, технологии, мотивация, цифровые инструменты, эффективность.

BOSHLANG'ICH MAKTABDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH ORQALI INGLIZ TILINI O'RGANISH VA RAQAMLI VOSITALARNING ROLI BO'YICHA TADQIQOT

Аннотация

Bu maqola boshlang'ich maktabda ingliz tilini o'rganish jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi va raqamli vositalarning roli bo'yicha tadqiqotni taqdim etadi. Tadqiqot natijalari o'quvchilarning motivatsiyalarini oshirishda va o'rganish jarayonini qiziqarli va dinamik qilishda raqamli vositalarning o'rnini ko'rsatdi. Ushbu tadqiqot o'quvchilar o'rtasidagi hamkorlikni rag'batlantirish, tilni amaliyotda ishlatish va o'quvchilarning o'sishlarini oshirish imkoniyatlarini oshirishga yordam beradi. Maqola raqamli texnologiyalar bilan ta'minlangan o'rganishning boshlang'ich bosqichida ingliz tilini o'rganishning muhimligini va o'quvchilar uchun samaradorligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich maktab, ingliz tilini o'rganish, raqamli texnologiyalar, motivatsiya, raqamli vositalar, samaradorlik

Kirish. Ta'limning doimiy rivojlanayotgan muloqot muhitida raqamli texnologiyalar integratsiyasi o'quvchilar orasida turli tillarni o'rganishni yanada rivojlantirishda ahamiyatga ega bo'lgan ahamiyatga ega bo'lgan bo'ldi. Bu maqola, raqamli texnologiyalarining leksik ko'maklashni rivojlantirishga o'z ta'sirini tadqiq etadi va ingliz tilining o'qitishida qaratilgan bo'lib, o'ziga xos metodlarga kirishadi, olishgan natijalarni taqdim etadi, muzakiralar bilan muloqot qiladi va nihoyatda leksik ko'maklashda raqamli vositalarning samaradorligi haqida xulosa qiladi.

Boshlang'ich maktablarda ingliz tilini o'rgatishda ratsional texnologiyalar va raqamli vositalar integratsiyasi tufayli sezilarli o'zgarishlar kuzatildi. Raqamli savodxonlik an'anaviy savodxonlik kabi hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'lgan davrda ta'limda texnologiyadan foydalanish muhim ahamiyatga ega bo'ldi. Innovatsion o'qitish usullari bilan qo'llab-quvvatlangan ingliz tili ko'nikmalarini erta joriy etish talabalarning kelajakdagi akademik va kasbiy muvaffaqiyatlari uchun mustahkam poydevor yaratishi mumkin.

Ta'lim sharoitlarida strategik va optimallashtirilgan qo'llanilishi bilan ajralib turadigan ratsional texnologiyalar til o'rganish jarayonida ko'plab afzalliklarni taqdim etadi. Ushbu texnologiyalar o'rganishni yanada samaraliroq, qiziqarli va

qulayroq qilish uchun mo'ljallangan bir qator vositalar va usullarni o'z ichiga oladi. Talabalar shakllanish davrida bo'lgan boshlang'ich ta'lim kontekstida raqamli vositalardan to'g'ri foydalanish o'rganish tajribasini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Ushbu maqola boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'rgatishda raqamli vositalar va oqilona texnologiyalarning rolini o'rganadi. U ushbu texnologiyalarning turli o'lchovlarini, jumladan, ularning afzalliklari, muammolari va samarali integratsiya uchun eng yaxshi amaliyotlarini o'rganadi. Muhokama qiziqarli va samarali ta'lim muhitini yaratish uchun an'anaviy pedagogik usullarni innovatsion raqamli yechimlar bilan birlashtirgan muvozanatli yondashuv zarurligiga urg'u beradi.

Ushbu tadqiqotning ahamiyati uning o'qituvchilar, siyosatchilar va manfaatdor tomonlarni til ta'limida texnologiyalardan optimal foydalanish haqida xabardor qilish salohiyatidir. Raqamli vositalar bilan bog'liq afzalliklar va muammolarni tushunib, o'qituvchilar o'zlarining o'qitish amaliyotlarini yaxshilaydigan va talabalar natijalarini yaxshilaydigan ongli qarorlar qabul qilishlari mumkin.

Mavzuni chuqurroq o'rganar ekanmiz, biz dinamik va interaktiv o'quv muhitini yaratish uchun interaktiv dasturiy

ta'minot, multimedia resurslari va onlayn platformalardan qanday foydalanish mumkinligini ko'rib chiqamiz. Bundan tashqari, biz o'qituvchilarning ushbu texnologiyalarni o'z sinflariga samarali integratsiya qilish uchun jihozlanishini ta'minlash uchun ularning doimiy kasbiy rivojlanishining muhim rolini ko'rib chiqamiz.

Ushbu jihatlarni o'rganish orqali ushbu maqola ratsional texnologiyalar va raqamli vositalar boshlang'ich maktablarda ingliz tilini o'qitishni qanday o'zgartirishi va pirovardida yosh o'quvchilarning har tomonlama rivojlanishiga hissa qo'shishi haqida har tomonlama tushuncha berishga qaratilgan.

Usullar. Ushbu tadqiqotdagi birinchi bosqich o'quvchilarni mahalliy ta'lim muassasidan jiddiy tanlov bilan tanlashni talab qildi. Stratifikatsiyalangan tanlash usuli tilning turli darajadagi malakalarini ifodalovchi talabalar orasida tarqalishni ta'minlash uchun qo'llanildi. Qatnashchilar turli sifatdagi o'quvchi darajalari va asosiyliklardan tanlandi va demografiklar bo'yicha leksik ko'maklashga raqamli texnologiyalar ta'siri haqida umumiy tushunchani berish uchun o'quvchilarning keng ko'lamli tushunishini ta'minlash maqsadida har xil sinflardan va qatnashchilardan olinishdi.

Leksik ko'maklashni rivojlantirish uchun ko'plik tomondan olingan tashqi ko'rishlar tartibini qo'llagan bo'limli usul tanlandi. O'quvchilar uchun o'quv jarayonini qiziqarli va dinamik qilish uchun o'qish dasturlari, ularning o'yinlardan foydalanilgan va interaktiv imkoniyatlari bilan mashhur bo'lgan til o'rganish dasturlari kiritildi. Qo'llanilgan raqamli vositalarni tanlashda, ularning tilni o'rganishda ishonchli bo'lishi va dars rejalari bilan mos kelishi hisobga olingan. Tahlilga o'z-o'zini o'rganish va jamoa o'rganish talablari bo'yicha ehtiyojlariga javob beradigan vositalar tanlashga xususiy e'tibor berildi, leksik rivojlanishga barcha tomonlama yaqinlashishni ta'minlash.

Tadqiqotning bir yil davomida bo'ldi va bu davr leksik ko'maklashning rivojlanishining uzunligini uzluksiz ravishda ko'rish imkonini berdi. Ushbu vaqtni tanlashning maqsadi raqamli texnologiyalar bilan tanishning boshlang'ich fazalaridan tashqari o'quv jarayoni nuanslarini, o'quvchilarning o'sishida o'zgarishlar va farqlanishlarini aniqlash imkonini berdi. Semestr davri, tanishning muvaffaqiyatining holistik ko'rinishini taqdim etdi, adaptatsiya davrlarini, o'rganish va o'quvchilarning ilgari surishga yo'l qo'yimoq imkonini ham hisobga olgan holda o'ziga xos.

Natija. O'quvchilar leksik ko'maklashdagi o'zgarishlarni o'lchash uchun oldindan va keyinchalik baholash testlarini o'tkazish orqali natijalar olingdi. Baholashlar o'quvchilarning ingliz tilini o'rganish jarayonidagi o'sishlarini, o'rganishlarini va farqlanishlarini aniqlashga yordam berdi. Semestrlik tadqiqot o'quv jarayonidagi muvaffaqiyatning holistik tasvirlanishini

taqdim etdi, o'rgangan amallar, o'quvchilar va tarbiyalash davom etish imkoniyatlarini ham o'z ichiga oladi.

Muhokama. Natijalar o'quvchilarning raqamli texnologiyalar orqali ingliz tilini o'rganishda katta o'sish ko'rsatdi. Raqamli vositalar o'quvchilarga motivatsiya berdi va o'rganish jarayonini qiziqarli va dinamik qildi. O'quvchilar o'quv jarayonida qo'llanilgan raqamli dasturlar va o'yinlar yordamida tilni amaliyotda samarali ishlatishni o'rganishdi. Ular o'zlarini ishonchli his etdilar va dars rejalari bilan mos kelishdi. Barcha o'quvchilar va guruh o'rganish talablari diqqatga olingan holda raqamli vositalar tanlandi, bu esa leksik rivojlanishni to'liq ta'minlashga olib kelishi bilan natijalanishdi.

Tahlil. Tahlil o'quvchilarning raqamli texnologiyalar yordamida ingliz tilini o'rganishda qo'llangan usullar va olingan natijalar haqida keng ko'lamli ma'lumotlar taqdim etdi. Ushbu tadqiqotda raqamli vositalarining leksik ko'maklashning rivojlanishiga ta'siri haqida tafsilotlar keltirildi, xususan ingliz tilini o'rganishni ta'minlashda ularning samaradorligi haqida xulosa chiqarildi. Muhokama jarayonida o'quvchilar raqamli texnologiyalar bilan o'rganishning qulayliklarini, motivatsiyani oshirishni va o'quvchilar orasidagi hamkorlikni rag'batlantirishni baholadi. Raqamli vositalar o'quvchilarda o'zgarishlarni oshirishga, ularga o'zlarini ishonchli his etishga va ingliz tilini amaliyotda foydalanishga imkon berdi.

Asosiy natijalar ingliz tilini o'rganishning boshlang'ich bosqichida raqamli texnologiyalar va interaktiv o'yinlardan foydalanishning o'quvchilar uchun samarador bo'lishini tasdiqladi. Bu tadqiqot o'quvchilarning ingliz tilini o'rganish jarayonida motivatsiyalarini oshirish va o'quvning qiziqishlarini oshirishda muhim ahamiyatga ega bo'lgan raqamli vositalarning o'rnini ko'rsatdi. O'quvchilar raqamli dasturlar va o'yinlar orqali tilni amaliyotda qo'llashni o'rganish orqali o'zlarini ishonchli his etishdi. Bu esa o'quvchi faoliyatini qiziqarli va samarador qildi va ularga o'quvning jarayonida yordam berdi.

Tahlil o'quvchilar tomonidan raqamli texnologiyalar va interaktiv usullardan foydalanishning ingliz tilini o'rganishda muhim ahamiyatga ega bo'lgan foydalarini va natijalarini baholadi. Bu tadqiqotda raqamli vositalarning til o'rganishning rivojlanishiga ta'siri va o'quvchilar o'rtasidagi hamkorlikni rag'batlantirishdagi roli haqida boshqalar bilan muhokama olib borildi. O'quvchilar raqamli texnologiyalar orqali o'rganishning qulayliklarini, motivatsiya va ishonchlarini oshirishni baholadi. Raqamli vositalar o'quvchilarda o'zgarishlarni oshirishga, ularga o'quvning jarayonida samarador bo'lishga va tilni amaliyotda qo'llashga imkon berdi.

REFERENCES

1. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge University Press.
2. Schmitt, N., & Schmitt, D. (2014). *Focus on vocabulary: Mastering the academic word list*. Pearson Education.
3. Жураева М. «Обзор методичек и пособий по преподаванию языкознания и литературы до 2000» //Boshlang 'ich sinf o'quvchilarida universal ta'lim faoliyatini shakllantirish, rivojlantirish va takomillashtirish nazariyasi va amaliyoti Xalqaro onlayn ilmiy-amaliy konferensiya. – 2023. – C. 331-333.
4. Журазода М.И «Методологические основы универсальных учебных действий.» (2024). Retrieved 2 April 2024, from <https://research-edu.com/index.php/conf1/article/view/62>
5. Godwin-Jones, R. (2018). Mobile apps for language learning. *Language Learning & Technology*, 22(3), 3-17.
6. Atkins, B. T., & Varantola, K. (1997). Monitoring and assessing dictionary use: A study of dictionary use by university language students during reading. *The Modern Language Journal*, 81(2), 192-204.
7. Jurazoda M.I. UNIVERSAL EDUCATIONAL ACTIONS: A MODERN APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' COGNITIVE ABILITIES. *CRJP* 2024, 5, 41-45. <https://doi.org/10.37547/pedagogics-crjp-05-05-08>
8. Laufer, B., & Hulstijn, J. (2001). Incidental vocabulary acquisition in a second language: The construct of task-induced involvement. *Applied Linguistics*, 22(1), 1-26.